

เครื่องมือประเมิน

ระบบสนับสนุนการจัดการตนเอง

สำหรับโรคหลอดเลือดหัวใจ เบาหวาน และความดันโลหิตสูง

Self-Management

Support System For Diabetes mellitus & Hypertension

Diabetes mellitus

Self-Management

Hypertension

Diabetes mellitus

Hypertension

Support System

โครงการพัฒนาระบบฐานการการป้องกันและจัดการ

WK
 810
 น197ค
 2553

งานและความดันโลหิตสูง ระยะที่ ๑ (ปี ๒๕๕๑-๒๕๕๒)

b. ๕๕๔๙

กําชื่อจุลทรรศน์เป็นวันที่ระลึกของชาติ

เครื่องมือประเมินระบบสนับสนุนการจัดการตนเอง สำหรับโรคหลอดเลือดหัวใจ เบาหวาน และความดันโลหิตสูง

เลขที่	NK ๘๑๐ ๙๖๑๙๗๙ ๒๕๕๓
เดือน	๊๙๖๒
ปี	- ๘ ส.๊. ๒๕๕๓

โครงการพัฒนาระบบบูรณาการการป้องกันและจัดการ
โรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง ระยะที่ ๑ ปี (๒๕๕๗-๒๕๕๙)

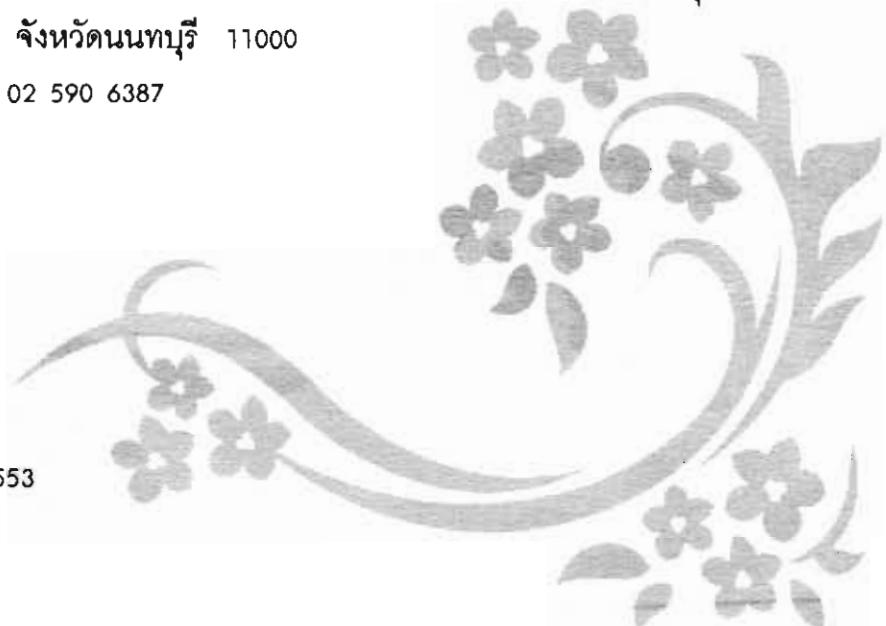

โครงการได้รับทุนอุดหนุนจาก
แผนงานร่วมสร้างเสริมสุขภาพกับระบบหลักประกันสุขภาพทั่วโลก (พร.ส.)
เพื่อสนับสนุนกองทุนสนับสนุนสร้างเสริมสุขภาพ (สส.)

เครื่องมือป้องกันระบบสนับสนุนการจัดการตนเอง
สำหรับโรคหลอดเลือดหัวใจ เบาหวาน และความดันโลหิตสูง

จัดพิมพ์โดย

สถาบันวิจัยและประเมินเทคโนโลยีทางการแพทย์ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
ถนนติwanนท์ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000
โทรศัพท์ 02 590 6249 และ 02 590 6387
โทรสาร 02 965 9844

พิมพ์ครั้งแรก มิถุนายน 2553
จำนวนพิมพ์ 500 เล่ม
จำนวนหน้า 32 หน้า
ISBN 978-974-422-566-5

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์นามกุฎราชวิทยาลัย
129 หมู่ 3 ถนนศาลาฯ-นครชัยศรี ตำบลศาลาฯ
อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170
โทร. 0-2281-7790, 0-2800-2373-4

กิจกรรมประจำ

คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ และสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข ที่สนับสนุนทุนวิจัยเพื่อพัฒนาเครื่องมือประเมินตนเองของระบบการสนับสนุนการจัดการตนเองสำหรับโรคหลอดเลือดหัวใจ เบาหวานและความดันโลหิตสูง เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ นายแพทย์ชรัตน์ วสุชาดา นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดสกลนคร นายแพทย์ประวิตร ศรีบุญยรัตน์ และ คุณปนัดดา ทรัพย์เสนายกิริ ที่ให้ความช่วยเหลือในการดำเนินการด้านต่างๆ และการประสานงานที่ดีเยี่ยม เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาเครื่องมือประเมินสำเร็จลุล่วงด้วยดี ขอขอบคุณ นายแพทย์ปรเมศร์ กิงโก้ สำหรับคำแนะนำต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาเครื่องมือประเมินระบบสนับสนุนการจัดการตนเองนี้

ขอขอบคุณ 医師 พยาบาลและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ที่เกี่ยวข้องทุกคน ของจังหวัดสกลนคร ที่กรุณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือประเมินตนเองนี้ และอนุเคราะห์ตอบข้อมูลต่างๆ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการบริการต่อไป

ขอขอบคุณ อาจารย์ทุกท่านในภาควิชาการพยาบาลศัลยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ ที่เป็นกำลังใจในการทำงานเป็นอย่างดีเสมอมา ท้ายที่สุดขอขอบคุณ นายแพทย์กิตตินันท์ อนธรรมณี หันตแพทย์จร วิชาไทย พญ.อรพินท์ มุกดาดิลก คุณน้องนุช บ่อคำ และเจ้าหน้าที่แผนงานร่วมสร้างเสริมสุขภาพกับระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ที่ให้ความช่วยเหลือในการดำเนินงานด้วยดี ให้ลุล่วงไปด้วยดี

พิมพ์ด้วย

สารบัญ

ความเป็นมา.....	1
วัตถุประสงค์.....	1
คำจำกัดความ.....	2
กรอบแนวคิด.....	6
คำชี้แจงการใช้แบบประเมินตนเอง.....	9
แบบประเมินการสนับสนุนการจัดการตนเอง.....	11
องค์ประกอบที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล.....	11
องค์ประกอบที่ 2 แบบประเมินการสนับสนุนขององค์กร.....	12
องค์ประกอบที่ 3 แบบประเมินการสนับสนุนการดูแลผู้รับบริการรายบุคคล.....	17
แผ่นให้คะแนน.....	28
การวางแผนดำเนินการ.....	29
เอกสารอ้างอิง.....	30

ความเป็นมา

แบบประเมินตนเองในการสนับสนุนการจัดการตนเองสำหรับผู้รับบริการโรคหลอดเลือดหัวใจ โรคเบาหวาน/ความดันโลหิตสูง พัฒนาภายใต้โครงการพัฒนาระบบบูรณาการ การป้องกันและจัดการโรคเบาหวาน/ความดันโลหิตสูง ระยะที่ 1 โดยการสนับสนุนของสำนักงานประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ และสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข การพัฒนาดำเนินโดยการประชุมกลุ่มทีมผู้ดูแลโรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูงและโรคหลอดเลือดหัวใจของจังหวัดสกลนคร จำนวน 151 ท่าน เพื่อวิเคราะห์จุดเด่น ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการพัฒนาการดูแล ร่วมกับการอาศัยกรอบแนวคิด และประเด็นคำถามจากเครื่องมือ Assessment of Chronic Illness Care (ACIC)¹ และ เครื่องมือ Primary Care Resources and Supports for Chronic Disease Self Management (PCRS)^{2,3} มาพัฒนาเป็นแบบประเมิน เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของสถานการณ์ของการดูแลสำหรับระบบสาธารณสุขไทย ทีมวิจัยได้ตรวจสอบความเหมาะสมทางภาษาและเนื้อหา จากพยานาลัยผู้ดูแลโรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูงและโรคหลอดเลือดหัวใจของจังหวัดสกลนคร จำนวน 16 ท่าน เพื่อปรับปรุงให้มีความเหมาะสม

แบบประเมินมุ่งเน้นลักษณะที่สำคัญของการสนับสนุนการจัดการตนเองของผู้รับบริการ ทั้งในระดับกระบวนการการรักษาดูแลของทีมผู้ดูแล (Micro systems) ที่แสดงว่าระบบในการดูแลที่ดีเป็นอย่างไร และระดับโครงสร้างขององค์กรต่างๆ จำเป็นต้องมีอะไรในการสนับสนุนการทำงานภายในองค์กรและเครือข่าย (Macro system) การประเมินดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการสนับสนุนการจัดการตนเอง ในระบบการจัดการโรคหลอดเลือดหัวใจ เบาหวานและความดันโลหิตสูง

วัสดุประกอบ

- เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์จริงโดยทีมดูแลในระดับต่างๆ ไปสู่ระบบที่มีการระบุขอบเขตที่จำเป็นสำหรับการสนับสนุนการจัดการตนเอง ในผู้รับบริการโรคหลอดเลือดหัวใจ เบาหวาน และความดันโลหิตสูง
- เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการสนับสนุนการจัดการตนเองสำหรับผู้รับบริการโรคหลอดเลือดหัวใจ เบาหวาน และความดันโลหิตสูง จากการเรียนรู้ผลการประเมินสู่การยกระดับการดำเนินการบริการ
- เพื่อเป็นแนวทางการส่งเสริมการพัฒนาระบบการสนับสนุนการจัดการตนเอง ในสถานพยาบาล และเครือข่ายการดูแล สำหรับในผู้รับบริการโรคหลอดเลือดหัวใจ เบาหวาน และความดันโลหิตสูง

ค่าจ้างกัดความ^{2,3}

1) การจัดการตนเอง

ความสามารถของบุคคลที่จะเชื่อมกับผลที่หลักเลี้ยงไม่ได้จากปัญหาที่เชื่อมอยู่หรือเชื่อมกับความเสี่ยงที่จะเกิดโรค อาทิเช่น อากาศ การรักษา ผลกระทบทางด้านร่างกาย และสังคม และการต้องเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต การจัดการตนเองต้องอาศัยทักษะที่สำคัญ 5 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการเลือกใช้แหล่งประโยชน์ ทักษะการสร้างสัมพันธภาพกับเจ้าหน้าที่ทีมสุขภาพ และทักษะการลงมือปฏิบัติ การที่บุคคลสามารถจัดการตนเองได้นั้น บุคคลจะต้องสามารถเฝ้าระวังการเปลี่ยนแปลง ทั้งทางด้านความรู้สึก นิสัย พฤติกรรม และอารมณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้

2) การสนับสนุนการจัดการตนเอง

การสนับสนุนการจัดการตนเอง เป็นส่วนประกอบที่สำคัญของรูปแบบการดูแลผู้รับบริการโรคเรื้อรังเป็นกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงหลายระดับในระบบการดูแลสุขภาพ และชุมชนที่จะกระตุ้นให้เกิดการจัดการตนเองในกลุ่มผู้รับบริการ การสนับสนุนจะเป็นกระบวนการให้การดูแลแบบผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง ด้วยการสร้างความมีส่วนร่วมในการดูแลรักษา การประสานงานระหว่างผู้รับบริการและเจ้าหน้าที่ทีมสุขภาพ ที่จะระบุปัญหา จัดลำดับความสำคัญ ตั้งเป้าหมาย ประเมินอุปสรรคที่จะเกิด และสร้างแนวทางการดูแลเพื่อแก้ปัญหา ที่เกิดจากโรค พร้อมร่วมกำหนดแนวทางการแก้ไข ติดตามความสำเร็จตามเป้าหมาย รวมทั้งการมีระบบสนับสนุนทางข้อมูลทางคลินิกให้เครือข่ายการดูแลได้ใช้เพื่อให้เกิดการส่งต่อที่มีประสิทธิภาพ ในการเลือกกิจกรรม การรักษาดูแลต้องตระหนักในความเหมาะสมตามลักษณะผู้รับบริการและครอบครัว อาทิเช่น ความพึงพอใจด้านความคิด ความเชื่อ จุดมุ่งหมาย และแหล่งประโยชน์

3) การดูแลต่อเนื่อง

การประสานงานของทีมสหสาขาร่วมกันที่จะดำเนินการให้เกิดความเชื่อมโยงและต่อเนื่อง ในการดูแลผู้รับบริการ การดูแลต่อเนื่องจะต้องอาศัยระบบที่มีการทำงานเป็นทีม มีการวางแผนจัดตารางแผนการติดตามเยี่ยมรับบริการ

4) เครื่องมือการส่งต่อ :

การประสานงานและสื่อสารในกลุ่มทีมสุขภาพทั้งชื่อ Mulling Clinic ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาและการจัดการตนเอง ที่ต้องอาศัยระบบการติดตามรายบุคคล ระบบเฝ้าระวังการส่งต่อการรักษาที่ไม่สมบูรณ์ และระบบติดตามให้เกิดความแนใจว่าการส่งต่อมีความครบถ้วนสมบูรณ์

5) ทีมคุณภาพรับบริการ :

เป็นทีมสหสาขา (แพทย์ พยาบาล นักโภชนาการ เภสัชกร นักสังคม อาสาสมัครชุมชน) ที่ทำงานร่วมกันเพื่อให้การดูแลผู้รับบริการ

6) การอบรมสมาชิกเกี่ยวกับการสนับสนุนการจัดการตนเอง :

โอกาสที่สมาชิกในทีมสุขภาพที่จะเพิ่มเติมความรู้ และทักษะในการปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการสนับสนุนการจัดการตนเอง โดยมีเนื้อหา ความรู้เกี่ยวกับพยาธิสภาพความซับซ้อนของโรคหลอดเลือดหัวใจ เบาหวาน และความดันเลือดสูง และองค์ความรู้เกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ทักษะการสื่อสารแบบผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง ทักษะการพูดจุนใจ ทักษะการกระตุ้นการวิเคราะห์ปัญหาและทางแก้ไข และทักษะการทำงานเป็นทีม องค์กรสามารถสนับสนุนการศึกษาต่อเนื่อง การอบรมสมาชิกในทีมทุกคน และประเมินและติดตามสมรรถนะของสมาชิกในทีมดูแล และมีการให้แรงกระตุ้น หรือจูงใจให้เกิดการพัฒนาทักษะและเทคนิคใหม่ๆ ในการดูแล

7) การพัฒนาการสนับสนุนการจัดการตนเองในการดูแลผู้รับบริการตามปกติ :

การพัฒนาการสนับสนุนการจัดการตนเองให้เป็นการดูแลพื้นฐานตามปกติทางคลินิก สำหรับทุกสถานการณ์ในการดูแลผู้รับบริการที่มีโรคเรื้อรัง

8) การมีส่วนร่วมของผู้รับบริการ :

ผู้รับบริการมีส่วนในการวางแผนและการตัดสินใจเกี่ยวกับการรักษา ในกระบวนการดังกล่าวผู้รับบริการจะเป็นบุคคลสำคัญของทีมดูแลและสามารถเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ที่จะใช้ในการสร้างเสริมสุขภาพและการจัดการตนเอง โดยทีมดูแลต้องมั่นใจว่าความคิดเห็น ความเชื่อของผู้รับบริการเป็นข้อมูลที่ผู้ให้บริการนำมาเป็นแนวทางในการตัดสินใจทางคลินิก และระบบการดูแลมีการติดตามเป็นระยะ โดยอาศัยกระบวนการการทำงานทุกส่วน การสำรวจ หรือ กล่องการเสนอแนะบริการ

๙) ระบบข้อมูลเอกสารของ การให้บริการสนับสนุนการจัดการตนเอง

เป็นกระบวนการ การบันทึกข้อมูลที่เป็นมาตรฐาน ในเรื่อง เป้าหมายการจัดการตนเอง ความก้าวหน้า และการเฝ้าระวังของผู้รับบริการในการจัดการตนเอง

๑๐) ความต่อเนื่องในการพัฒนาคุณภาพ

กระบวนการที่ใช้ข้อมูลในการกำหนดแนวโน้ม พัฒนาการให้การดูแล และการวัด ประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ โดยมีขั้นตอนการทำงานที่ทำไปประเมินผลไป และปรับแนวทางการปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพเป็นระยะๆ เช่น กระบวนการ plan → do → study → act

๑๑) การเรียนรู้อย่างแท้จริงในชุมชน

แหล่งประโยชน์ในชุมชน เป็นการบริการ หรือลักษณะสิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนให้ผู้รับบริการเกิดการจัดการตนเอง เช่น ความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข สิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและเอื้อต่อการสร้างเสริมสุขภาพ ทั้งการออกกำลังกาย การเลือกซื้ออาหารสุขภาพ เป็นต้น

๑๒) การสนับสนุนทางสังคม

การช่วยให้ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงแหล่งประโยชน์ที่มีอยู่ทั้งจากคนใกล้ชิด เช่น สมาชิกในครอบครัว เพื่อน หรือจากชุมชน เช่น คนในหมู่บ้าน เจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับต่างๆ การสนับสนุนทางสังคมอาจมีในหลายรูปแบบ เช่น การเป็นที่ปรึกษาทุกๆ การให้ความช่วยเหลือที่เป็นธุปธรรม การให้ข้อมูลหรือแนวคิด ที่เป็นประโยชน์ เป็นต้น

๑๓) ทักษะในการแก้ปัญหา

บุคคลที่สามารถเรียนรู้และเลือกทางปฏิบัติที่จะเอาชนะอุปสรรคเพื่อให้เกิดการจัดการภาวะเจ็บป่วย/สุขภาพได้ดี กระบวนการประกอบด้วย การวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค จำแนกทางแก้ไขปัญหาที่เป็นไปได้ เลือก และลงมือปฏิบัติตามแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดีที่สุดที่เลือกได้ ประเมินผลการแก้ปัญหา และวางแผนการก้าวต่อไปข้างหน้า

14) การมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย

กระบวนการที่ผู้ให้บริการและผู้รับบริการทำกันในการวิเคราะห์ความต้องการของผู้รับบริการ และทำข้อตกลงในการวางแผนการเริ่มปฏิบัติการ เป้าหมายที่ดี ควรเป็นเป้าหมายที่ฉลาดเฉียบแหลม (SMART)
S = specific คือความจำเพาะ M = Measurable คือ ต้องวัดประเมินได้ A = Action-oriented คือ เป็นเป้าที่มุ่งการปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม R= Realistic คือ เป็นเป้าที่สามารถบรรลุได้ในสถานการณ์จริง T = Time-limited คือ มีการกำหนดเวลาที่ชัดเจนว่าต้องบรรลุเป้าหมายที่ตั้งเมื่อไร

15) การให้คำปรึกษาเพื่อการจัดการตนเอง

เป็นกระบวนการต่อเนื่องของการมีปฏิสัมพันธ์ การทำงานร่วมกัน ของการให้ข้อมูลและคำแนะนำเพื่อสนับสนุนให้ผู้รับบริการมีความสามารถจัดการภาวะสุขภาพทั้งทางกายและจิตใจ และการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวันของตนเองได้สำเร็จทั้งๆ ที่มีโรคเรื้อรัง

16) การประเมินผู้รับบริการรายบุคคลเกี่ยวกับความต้องการการสนับสนุนการจัดการตนเอง

กระบวนการประเมินความต้องการความรู้ อุปสรรค ทักษะการจัดการตนเอง ความชอบส่วนบุคคล รูปแบบการเรียนรู้ และแหล่งประโยชน์ของการที่จะจัดการตนเองในแต่ละบุคคล

๗๗๗๗๗๗

๗๗๗๗

กรอบแนวคิด

การสนับสนุนการจัดการตนเองเป็นการให้การดูแลที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานความร่วมมือ ในการดูแลระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการทั้งในกลุ่มเดี่ยวและกลุ่มผู้รับบริการโรคเรื้อรัง ที่จะก่อให้เกิดความสามารถในการจัดการภาวะสุขภาพด้วยตนเองของผู้รับบริการ เพื่อให้เกิดสุขภาวะและมีความเป็นอยู่แบบมีคุณภาพชีวิต การดูแลเพื่อสนับสนุนการจัดการตนเองจะเปลี่ยนวิถีการให้การดูแลรักษาจากผู้เชี่ยวชาญทางคลินิกสู่การเป็นโค้ช ให้กับผู้รับบริการ โดยการพسانาการดูแลดังกล่าวเข้าสู่การปฏิบัติทางคลินิกในงานประจำแบบมุ่งเน้นผู้รับบริการ เป็นศูนย์กลาง

การจัดการตนเองเป็นความสามารถของบุคคลที่จะดำรงชีวิตกับสภาพการเจ็บป่วย ด้วยการพัฒนาความสามารถและความมั่นใจในการจัดการทั้งทางด้านการรักษา และพฤติกรรมเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับโรค การสนับสนุนการจัดการตนเองเป็นการเตรียมผู้รับบริการให้เข้าใจบทบาทในกระบวนการรักษา และร่วมมือในการตั้งเป้าหมายที่มีคุณค่า และอยู่ในชีดความสามารถของตนเองที่จะกระทำให้สำเร็จได้ และช่วยพัฒนาทักษะที่จำเป็นตามความต้องการของผู้รับบริการ จากการทบทวนวรรณกรรม⁵⁻¹⁰ พบร่วมค์ประกอบที่สำคัญของระบบการสนับสนุนการจัดการตนเอง ประกอบด้วย

- 1) มีการจัดการระบบแบบ top down โดยการดำเนินการควรกำหนดเป็นนโยบายของโรงพยาบาล จังหวัด โรงพยาบาลชุมชน และ หน่วยบริการปฐมภูมิ ที่ชัดเจนในการให้บริการแบบสนับสนุน ให้ผู้รับบริการสามารถจัดการตนเองในการป้องกันและควบคุมโรคเรื้อรังได้
- 2) ควรเป็นการทำงานของทีมสหสาขา ที่มีทั้งความรู้และทักษะเกี่ยวกับการดูแลรักษาโรคหัวใจ เบาหวาน และความดันโลหิตสูงและความรู้ทางพฤติกรรมที่มุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และมีการกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบที่ชัดเจน
- 3) มาตรการแทรกแซงจะต้องดำเนินงานผ่านอยู่ในการดูแลทางคลินิกตามปกติ ตามระดับต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการดูแลในระบบผู้รับบริการในผู้รับบริการที่มาติดตามการรักษาที่คลินิก หรือในชุมชน
- 4) ระบบการประเมินสถานการณ์ของผู้รับบริการที่ครอบคลุมปัจจัยต่างๆ ที่สำคัญในการสนับสนุน ให้บุคคลสามารถจัดการตนเองในการดูแลเกี่ยวกับโรคเรื้อรังได้ โดยจัดระบบข้อมูล การประเมิน ผลรวมของการตอบสนองทางชีวภาพ ยิทธิพลทางสังคม ประสบการณ์การอยู่กับโรค แรงจูงใจ และอุปสรรคที่จะเกิด และการควบคุมตนเอง ของแต่ละบุคคล
- 5) กิจกรรมในมาตรการแทรกแซงพัฒนาอย่างเป็นระบบจากการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ที่ทันสมัย และประสบการณ์การเรียนรู้ของทีมงาน
- 6) การจัดมาตรการแทรกแซง ควรพسانาความรู้เกี่ยวกับโรคและการปฏิบัติตัวที่ควรเป็น กับการพัฒนากระบวนการคิด ในกระบวนการบูรณาญาสิริ จัดลำดับความสำคัญ การตัดสินใจของบุคคลในด้านผลดีและผลเสียจากการเปลี่ยนแปลง ความเชื่อมั่นในสมรรถนะของตนเอง และทักษะการแก้ไขปัญหา โดยใช้การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้รับบริการและทีมสุขภาพแบบมุ่งเน้นผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง ดังนั้นโปรแกรมควรเน้น ความเข้าใจในประสบการณ์ การรับรู้ ความเชื่อ พฤติกรรม ของผู้รับบริการ และให้ผู้รับบริการเป็นผู้เลือกวิธีการปฏิบัติและตั้งจุดมุ่งหมายด้วยตนเอง

ดังนั้นผู้ให้คำปรึกษาจะถือหัวการเคารพต่อความเป็นปัจเจกบุคคล สิทธิส่วนบุคคล วิถีทาง การแก้ปัญหา และการเลือกดำเนินตามลีลาชีวิต

- 7) มีการดูแลอย่างต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมการจัดการตนเองในกลุ่มเสียงและผู้รับบริการโดยการ สื่อสารบนชั้นมูลแฟ้มประวัติ ที่ส่งต่อกันอย่างเป็นระบบ
- 8) มีการประเมินผลติดตามอย่างต่อเนื่อง จนเกิดความยั่งยืน จากระดับบุคคล สู่องค์กร และ เครือข่าย
- 9) เจ้าหน้าที่ทีมสุขภาพทุกภาคส่วนจำเป็นต้องได้รับการฝึกการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้รับบริการ แบบผู้รับบริการเป็นศูนย์กลางที่เป็นระบบและมุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพของกลุ่มเสียง/ผู้รับบริการ ให้สามารถดูแลตนเองได้อย่างครอบคลุม และต้องมีความรู้ที่ทันสมัยเกี่ยวกับความเข้าใจ ของโรคเรื้อรังในสถานการณ์ปัจจุบัน
- 10) ผู้ดำเนินโครงการควรเป็นพยาบาลหรือบุคลากรทางสาธารณสุขที่ได้รับการอบรมดังกล่าว ในชื่อนี้ และมีการทำหน้าที่ความรับผิดชอบในฐานะผู้จัดการรายบุคคลให้ชัดเจน

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ร่วมกับความต้องการของทีมสุขภาพและผู้รับบริการในพื้นที่น่าร่อง นำสู่การ วางระบบการสนับสนุนการจัดการตนเอง ดังรูปที่ 1 โดยระบบจะประกอบด้วย 3 ส่วนสำคัญ คือ

1. ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วยปัจจัยขององค์กร (โรงพยาบาล และหน่วยบริการสุขภาพปฐมภูมิ) ระบบ การส่งต่อ และระบบปฏิบัติการ
2. กระบวนการ เป็นกระบวนการระบบการสนับสนุนการจัดการตนเอง เร้าสู่การปฏิบัติปกติ การพัฒนาเครือข่ายการดูแล และการส่งต่อ รวมทั้งการพัฒนาปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้รับบริการ กับเจ้าหน้าที่ทีมสุขภาพแบบผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง และปฏิสัมพันธ์ที่กระตุ้นให้เกิดการ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการรักษาและการจัดการพฤติกรรมเสียงต่อการเกิดโรค/ ความก้าวหน้าของโรค
3. ผลลัพธ์ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ ผลลัพธ์ขององค์กร ผลลัพธ์ของผู้ให้บริการ และผลลัพธ์ของ ผู้รับบริการ

องค์กรสนับสนุนการจัดการตนเอง

- กำหนดในวิสัยทัศน์และพันธกิจ
- ระบุหน้าที่ความรับผิดชอบในแต่ละระดับ
- มีแนวปฏิบัติที่ได้มาตรฐานและทันสมัย
- การจัดสรรงบประมาณ

ระบบการส่งต่อระหว่างหน่วยงาน

- ระบบการส่งต่อด้วยระบบข้อมูลสารสนเทศทางคลินิก
- การเชื่อมโยงแหล่งประโยชน์

ปฏิบัติการการสนับสนุน

- ระบบนัดหมาย
- ความร่วมมือของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญสาขาต่างๆ
- เจ้าหน้าที่ที่ผ่านการฝึกอบรม
- ศูนย์/ทีมการสนับสนุนการจัดการตนเอง
- คู่มือการสนับสนุนการจัดการตนเองตามมาตรฐานกำหนด

- การจัดการระบบแบบ Top down
- การประเมิน และตรวจสอบเป็นระยะ
- ปฏิบัติตามกรอบหน้าที่ และแนวทางปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนด
- การพัฒนาสมรรถนะของทีมสุขภาพอย่างต่อเนื่อง
- กำหนดค่าใช้จ่ายลงในระบบ

- ร่วมมือประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ
- ประเมินผลการติดตาม ย้อนกลับ
- การเชื่อมโยงระบบข้อมูลการจัดการตนเองทุกระดับ
- วางแผนการส่งต่อจากพ. สุบ้าน
- การใช้แหล่งประโยชน์ในชุมชน

- การจัดทำเอกสารบันทึกการดูแล และการติดตาม
- การดูแลต่อเนื่อง โดยใช้กระบวนการ การวางแผน การปฏิบัติ การเรียนรู้ และติดตามอย่างเป็นระบบ
- การดูแลแบบผู้รับบริการเป็นศูนย์กลางและปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้และผู้รับบริการเป็นแบบมีส่วนร่วมในการตัดสินทางคลินิก
- กำหนดตัวชี้วัด และติดตามการดำเนินการ

องค์กร

- การปฏิบัติตามแผนงาน
- สมรรถนะและความรับผิดชอบของทีม
- ความครบถ้วนและถูกต้องของข้อมูลการสนับสนุนการจัดการตนเอง
- ความคุ้มทุน

ผู้รับบริการ/กลุ่มเสี่ยง

- การปฏิบัติที่เหมาะสมกับโรค/การป้องกันโรค
- สิทธิของผู้รับบริการและทักษะการจัดการตนเอง
- ดัชนีชี้วัดสุขภาวะของผู้รับบริการ
- ความพึงพอใจในบริการ

บุคลากร

- สมรรถนะ ในการดูแลและการประสานงาน
- คุณภาพการดูแล
- ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

ปัจจัยนำเข้า

กระบวนการ

ผลลัพธ์

คำอธิบายของการใช้แบบประเมินตนเอง

เครื่องมือนี้พัฒนาสำหรับผู้ที่อยู่ในสถานบริการทางสาธารณสุขระดับต่างๆ ทั้งในโรงพยาบาล หน่วยบริการสุขภาพปฐมภูมิ ที่สนใจในการปรับปรุงคุณภาพการบริการในระบบการสนับสนุนการจัดการตนเองที่มีการให้บริการแบบทีมสหสาขา (แพทย์ พยาบาล นักวิชาการสาธารณสุขในสาขาต่างๆ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข นักโภชนาการ เจ้าหน้าที่บริหารส่วนห้องถังและอาสาสมัครสาธารณสุขประจำบ้าน) ในการดูแลผู้รับบริการโรคเรื้อรัง ให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดของ Chronic Care Model โดยที่สมาชิกในทีมได้รับการฝึกฝนที่หลากหลายและมีกระบวนการทำงานที่เหมาะสมตามสาขาวิชาชีพ

การใช้เครื่องมือนี้มีประเด็นสำคัญในการใช้ดังนี้

- 1) ใน การประเมินตนเอง **ทีมความมุ่งมั่นในการดูแลผู้ที่จะประเมินร่วมกัน และการดำเนินการประเมินเป็นช่วงๆ** (เช่น ทุก 3 เดือน หรือ ปีละ 2 ครั้ง) เพื่อมonitoring การรวมแนวทางการจัดการตนเองไปสู่ระบบการดูแลสุขภาพ
- 2) สมาชิกแต่ละคนของทีมความมุ่งมั่นในการดูแลผู้ที่จะประเมิน เพื่อให้เกิดมุมมองอิสระและหลากหลาย
- 3) เมื่อสมาชิกทั้งหมดประมั่นเรียบร้อยแล้ว ควรประชุมทีมเพื่อ กิจกรรมความตกลงต่างระหว่าง คณะกรรมการทีม ความตกลงต่างของคณะกรรมการเป็นโอกาสที่สำคัญสำหรับการอภิปรายที่นำไปสู่การปรับปรุงการสื่อสารระหว่างสมาชิก หน้าที่ของสมาชิกในทีมและคุณภาพ การดูแล คุณค่า ของเครื่องมือนี้ไม่ได้อยู่ที่ระดับคะแนนที่สมาชิกแต่ละคนให้ แต่อยู่ที่การนำ ผลคะแนนมาปรับปรุงกระบวนการซึ่งเริ่มจากการค้นพบความตกลงต่าง หรือการปรับปรุงการมอบหมายงาน

ลักษณะแบบประเมิน :

เครื่องมือประเมินนี้ ประกอบด้วย 17 ลักษณะการสนับสนุนการจัดการตนเอง ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ การสนับสนุนขององค์กร (6 ข้อ) และการสนับสนุนการปฏิบัติ (14 ข้อ) เครื่องมือประเมินกำหนดการตอบค่าตามออกเป็น 4 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบ องค์ประกอบที่ 2 แบบประเมินการสนับสนุนขององค์กร องค์ประกอบที่ 3 แบบประเมินการสนับสนุนการดูแลผู้รับบริการรายบุคคล โดยในองค์ประกอบที่ 2-3 แต่ละองค์ประกอบจะประกอบด้วย 2 ส่วน

- ส่วนที่ 1 การสรุปข้อมูลสำคัญ
- ส่วนที่ 2 การประเมินสถานการณ์การปฏิบัติงานในปัจจุบัน

ส่วนที่ 1 การสรุปข้อมูลสำคัญจากสถานการณ์

แนวทางการตอบแบบประเมินตนเอง สำหรับค่า datum ในส่วนที่ 2 การสรุปข้อมูลสำคัญ เป็นการสรุปภาพรวมของระบบการสนับสนุนการจัดการตนเองในองค์กรของท่าน **การตอบเป็นการเรียนรู้รายสุป** สถานการณ์ ข้อมูล กิจกรรมที่ท่าน/หน่วยงานของท่านดำเนินการ **การเรียนรู้ให้กระชับและ เป็นการสั่งเคราะห์ และสรุปไปความสำคัญของสิ่งที่ต้องการจะสืบ** โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- 1) ควรสรุปใจความสำคัญของมาตรการหรือการปฏิบัติที่กำหนดให้ครบถ้วน
- 2) ต้องเป็นข้อความที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจทันที โดยไม่ต้องไปเพิ่มหาเอกสารอ้างอิงอีก
- 3) แสดงความเชื่อมโยง ใน 3 ด้าน 1) เป้าหมายที่กำหนด 2) กระบวนการที่นำสู่การบรรลุความสำเร็จอย่างไร และ 3) ผลของงาน โดยการบอกเล่าความสำเร็จที่เกิดขึ้น

ส่วนที่ 2 การประเมินสถานการณ์การปฏิบัติงานในปัจจุบัน

แนวทางการตอบแบบประเมินตนเอง สำหรับค่า datum ในส่วนที่ 2 การประเมินสถานการณ์การปฏิบัติงาน ในปัจจุบัน

คำชี้แจง : โปรดตอบค่า datum ต่อไปนี้ที่ตรงกับความรู้สึกและประสบการณ์ของท่านมากที่สุด ไม่ว่าท่านจะทำเครื่องหมายที่ตำแหน่งใด ไม่มีถูกผิด เนื่องจากเป็นความรู้สึกต่อการให้ดูแลรักษาของท่าน โปรดทำเครื่องหมาย X ใน ..... ของช่องข้อความที่ตรงกับการปฏิบัติของท่านมากที่สุด ดังตัวอย่าง

องค์ประกอบ (ด้าน)	ระดับ 0	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	ระดับ 4
1. การบริหารจัดการเกี่ยวกับระบบการสนับสนุนการจัดการตนเองโดยองค์กร					
วิสัยทัศน์ ขององค์กร และภาพรวม ในเรื่อง บทบาท หน้าที่ของ ผู้บริหาร องค์กร	ไม่ได้ ระบุไว้	pragmoyin วิสัยทัศน์ ขององค์กร แต่ไม่ pragmatic ว่ามีหน่วยงาน ที่ให้การ สนับสนุนด้าน ทรัพยากรบุคคล หรือแนวทางใน การดำเนินงาน	pragmoyin วิสัยทัศน์ ขององค์กร ผู้บริหารให้การ สนับสนุนด้าน ทรัพยากร แต่ยังไม่มีการ จัดสรรบุคลากร รับผิดชอบ ชัดเจน	เป็นส่วนหนึ่งของแผน ^{ยุทธศาสตร์ระยะยาว} ได้รับการสนับสนุนทั้ง ^{ทรัพยากรและการ บริหารจัดการ} จากหน่วยงาน และองค์กรต่างๆ และมีการมอบหมาย ^{และมีการมอบหมาย} บุคลากรเฉพาะเป็น ^{บุคลากรเฉพาะเป็น} ผู้รับผิดชอบในการ ^{ผู้รับผิดชอบในการ} จัดโครงการเป็นระยะ ^{จัดโครงการเป็นระยะ}	เป็นส่วนหนึ่งของแผน ^{ยุทธศาสตร์ระยะยาว} ได้รับการสนับสนุนทั้ง ^{ทรัพยากรและการ บริหารจัดการ} ในการบริหารจัดการ และการดำเนินงาน เป็นการดูแลปกติ ขององค์กรและมีการ ติดตามอย่างเป็นระบบ ^X

**แบบประเมินการสนับสนุนการจัดการตนเอง
ในผู้รับบริการโรคหลอดเลือดหัวใจ เน่าหวาน และความดันโลหิตสูง
(สำหรับระดับปฏิบัติการ)**

องค์ประกอบที่ 1 : แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามต่อไปนี้ตามความเป็นจริงให้ใส่เครื่องหมาย “X” ลงใน ( ) และเติมคำลงในช่องว่าง

1. ปัจจุบันท่านมีอายุ.....ปี
2. เพศ ( ) ชาย ( ) หญิง
3. ระดับการศึกษาและการอบรมที่ท่านได้รับล่าสุด
- .....
4. ท่านปฏิบัติงานในฐานะเจ้าหน้าที่ทีมสุขภาพมาเป็นระยะเวลา.....ปี.....เดือน
5. ตำแหน่ง และสถานที่ทำงาน

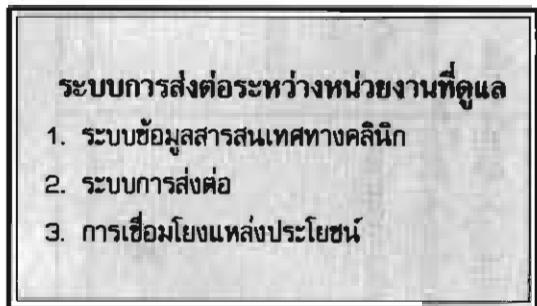
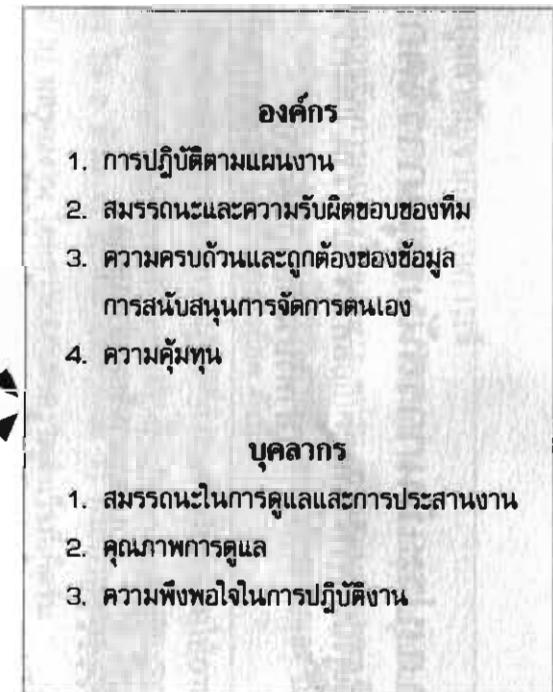
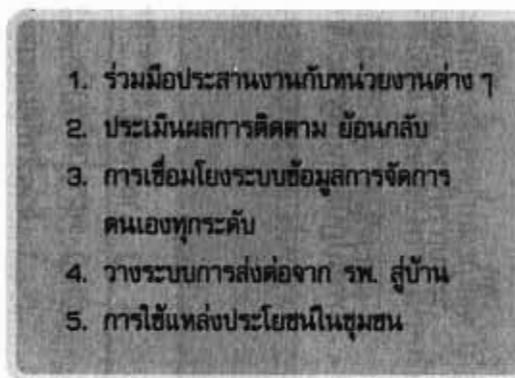
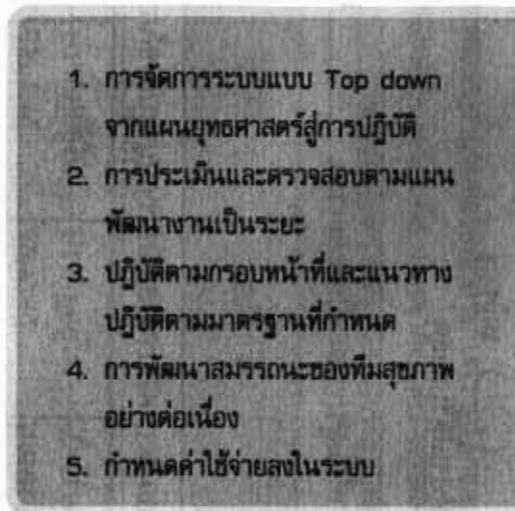
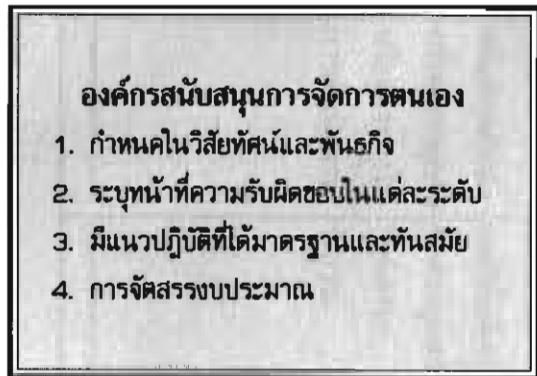
ตำแหน่ง

- ( ) นายแพทย์..... ระดับ.....
( ) พยาบาลวิชาชีพ..... ระดับ.....
( ) เจ้าหน้าที่ทีมสุขภาพ โปรดระบุ.....

สถานที่ทำงาน

- ( ) สาธารณสุขจังหวัด .....
( ) โรงพยาบาล ..... ระดับ.....
( ) สถานีอนามัย.....
( ) หมู่บ้าน.....

องค์ประกอบที่ 2 : แบบประเมินการสนับสนุนขององค์กร

ปัจจัยนำเข้า

กระบวนการ

ผลลัพธ์

ส่วนที่ 1 การสรุปข้อมูลสำคัญขององค์กร

คำชี้แจง : โปรดตอบคำถามต่อไปนี้ ตามที่ท่านได้ปฏิบัติในการดูแลผู้รับบริการโรคเบ้าหวาน ความดันโลหิตสูง และโรคหลอดเลือดหัวใจ ในปีที่ผ่านมา

1. องค์กรที่ท่านได้ปฏิบัติงานมีการกำหนดวิสัยทัศน์/ยุทธศาสตร์แผนการดำเนินงานประจำปี เกี่ยวกับการสนับสนุนการจัดการตนของสำหรับผู้รับบริการโรคเบ้าหวาน ความดันโลหิตสูง และโรคหลอดเลือดหัวใจ หรือไม่ อย่างไร? ในกรณีที่มีการกำหนด กรุณาอธิบายการดำเนินการที่ได้ปฏิบัติไปทั้งในเชิงกระบวนการที่ทำ (การกำหนดผู้รับผิดชอบ ขอบเขตงาน การพัฒนาศักยภาพผู้ให้บริการ และการพัฒนาแนวทางการปฏิบัติและงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ) และผลของงานที่ผ่านมา

2. การดำเนินการเพื่อสนับสนุนการจัดการตนของสำหรับผู้รับบริการโรคเบ้าหวาน ความดันโลหิตสูง และโรคหลอดเลือดหัวใจ ท่านได้มีการเขื่อมโยงเครือข่ายการดูแล หรือไม่ อย่างไร (แสดงเป้าหมายของการพัฒนาเครือข่ายที่ใช้ กระบวนการการเขื่อมโยงเครือข่าย และผลของการเขื่อมโยงเครือข่ายที่เกิดขึ้น)

ส่วนที่ 2 **การประเมินสถานการณ์องค์กร**
การประเมินสถานการณ์องค์กร

องค์ประกอบ	ระดับ 0	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	ระดับ 4
1. การบริหารจัดการเกี่ยวกับระบบการสนับสนุนการจัดการตนของโดยองค์กร					
วิสัยทัศน์ ขององค์กร และภาพรวม ในเรื่อง บทบาท หน้าที่ของ ผู้บริหาร องค์กร	ไม่ได้ระบุไว้	ปรากฏอยู่ ในวิสัยทัศน์ ขององค์กร แต่ไม่ปรากฏ ว่ามีหน่วยงาน ที่ให้การ สนับสนุนด้าน ¹ ทรัพยากรบุคคล หรือแนวทางใน การดำเนินงาน	ปรากฏอยู่ใน วิสัยทัศน์ของ องค์กรผู้บริหาร ให้การสนับสนุน ด้านทรัพยากร แต่ยังไม่มีการ จัดสรรงบุคคล รับผิดชอบชัดเจน	เป็นส่วนหนึ่งของ แผนยุทธศาสตร์ ระยะยาวได้รับการ สนับสนุนทั้ง ทรัพยากรและการ บริหารจัดการจาก หน่วยงานและ องค์กรต่างๆ และ ² มีการมอบหมาย บุคคลการเฉพาะ เป็นผู้รับผิดชอบ ในการจัดโครงสร้าง เป็นระยะ	เป็นส่วนหนึ่งของ แผนยุทธศาสตร์ ระยะยาวได้รับการ สนับสนุนทั้ง ทรัพยากรและการ บริหารจัดการ บริหารจัดการและ การดำเนินงาน เป็นการดูแลปกติ ขององค์กรและมี การติดตามอย่าง เป็นระบบ
เป้าหมายของ องค์กรในการ สนับสนุนการ จัดการตนของ สำหรับ ผู้รับบริการ	ไม่มีการ กำหนด เป้าหมาย หรือมีข้อ ³ จำกัดภายใต้ เงื่อนไข	มีอยู่แต่ไม่มี ข้อมูลที่ สามารถ ⁴ ตรวจสอบได้	มีข้อมูลที่ สามารถประเมิน ⁵ และตรวจสอบได้	มีข้อมูลที่สามารถ ประเมินและ ตรวจสอบได้ ⁶ แต่ยังไม่กำหนด แนวทางชัดเจนใน การประเมิน ⁷ และตรวจสอบ	ประเมินและ ตรวจสอบอยู่ตาม ปกติและกำหนดไว้ ⁸ ในแผนพัฒนางาน

องค์ประกอบ	ระดับ 0	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	ระดับ 4
หลักฐาน ขั้นพื้นฐาน ของแนว ปฏิบัติ	ไม่ได้จัดทำ	จัดทำโดย องค์กรแต่ไม่ได้ นำมานำเสนอการ กับระบบดูแล โดยตรง	จัดทำและได้รับ การช่วยเหลือ จากผู้ให้ความรู้ แต่ไม่ได้นำมา นำเสนอการกับ ระบบดูแล โดยตรง	จัดทำและได้รับการ ช่วยเหลือจากผู้ เชี่ยวชาญและนำมา ใช้เป็นแนวทางการ ให้ความรู้ตามการ ดูแลทั่วไป	จัดทำและได้รับ การช่วยเหลือจาก ผู้เชี่ยวชาญจน ผู้ปฏิบัติสามารถ นำเสนองานการดูแล เป็นแบบผู้รับ บริการเป็น ศูนย์กลางและ ผลงานการดูแล บันทึกการดำเนิน ชีวิตของผู้รับบริการ
ระบบ การดูแล ต่อเนื่อง	ยังไม่มีระบบ การส่งต่อ ที่ชัดเจนใน ทุกเครือข่าย	ยังจำกัด: ผู้รับบริการ บางคนมีการพน ทีมผู้ดูแล วางแผนการพน และให้การ ดูแลเพื่อการ สนับสนุนการ จัดการตนเอง เป็นประจำ โดย มีกำหนดเป็น มาตรฐาน	- ดูแลต่อเนื่อง จากสถานบริการ สู่บ้านโดยผ่าน การประเมิน ติดตามทุกเครือ ข่าย - กำหนดวางแผน แผนการเยี่ยม ประจำบ้าน สมาชิกของทีมที่ เหมาะสม - ยังขาดการ ครอบคลุม และ การเชื่อมโยงการ ประเมินผล การดูแลใน แต่ละส่วน	- มีระบบสนับสนุน การดูแลจากสถาน บริการสู่บ้าน อย่างต่อเนื่อง ผู้รับบริการ ทั้งหมดพบกับ ผู้ให้บริการมากกว่า 50% - กำหนดวางแผน การเยี่ยม ติดตาม และติดตามผลการ เยี่ยมผู้รับบริการ ทั้งหมด	- มีระบบการ มอบหมายผู้รับ บริการให้แก่ทีม ผู้ดูแล - มีการกำหนดการ เยี่ยม การติดตาม ผู้ให้บริการมากกว่า การรักษาและ ภาวะสุขภาพของ ผู้รับบริการ - ครอบคลุมการ ดูแลต่อเนื่องใน ผู้รับบริการได้ มากกว่า 80%

องค์ประกอบ	ระดับ 0	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	ระดับ 4
2. การประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ					
ระบบข้อมูลเอกสารของ การให้บริการสนับสนุนการ จัดการตนเอง	ไม่ได้ดำเนินการ อย่างเป็นระบบ และยัง ไม่ได้ปฏิบัติ	มีข้อจำกัด เพื่อการส่งต่อ ข้อมูลยังไม่เป็น ระบบและอยู่กับ ผู้รับบริการ	ร่วมมือ ประสานงานกับ บุคลากรเฉพาะ ส่วนที่เกี่ยวข้อง การประสาน ระดับองค์กรอยู่ ในชั้นกำหนด โดยนาย	ร่วมมือประสานงาน กับคณะกรรมการหรือ หน่วยงานที่มีความ รับผิดชอบแต่ยังไม่มี การประเมินผล การติดตามและ ตรวจสอบความ ถูกต้องของข้อมูล อย่างเป็นระบบ	ร่วมมือประสานงาน กับคณะกรรมการ เป็นอย่างตระห่วง องค์กร หน่วยงาน บริการชุมชนและ ผู้รับบริการและ มีการประเมิน ผลการติดตามและ ตรวจสอบความ ถูกต้องของข้อมูล ย้อนกลับอย่างเป็น ระบบและต่อเนื่อง
เชื่อมโยง แหล่ง ประโยชน์ ต่างๆ	ไม่ได้ดำเนินการ	มีแผ่นพับของ ข้อมูลการ ติดต่อสำหรับ ทรัพยากร ขององค์กร เท่านั้น ขาด การเชื่อมโยง กับชุมชนที่ เกี่ยวเนื่องกัน	มีแผ่นพับของ ข้อมูลการติดต่อ สำหรับ ทรัพยากรของ องค์กร แต่ถูก จำกัดรายการ หรือแผ่นพับของ ข้อมูลการติดต่อ สำหรับ ทรัพยากร ที่เกี่ยวเนื่องกัน	เกิดขึ้นผ่านระบบ อ้างอิง ที่มีการ อภิปรายความ ต้องการของผู้รับ บริการ อุปสรรค ¹ และแหล่งทรัพยากร ก่อนทำการอ้างอิง	มีระบบอ้างอิงร่วม กัน การติดตาม ผลการอ้างอิง และ การสื่อสารระหว่าง การฝึกปฏิบัติ ต่างแหล่ง ทรัพยากร องค์กร และผู้รับบริการ

องค์ประกอบที่ ๓ : แบบประเมินการสนับสนุนการดูแลผู้รับบริการรายบุคคล

ปฏิบัติการการสนับสนุนการจัดการตนเอง

- ความร่วมมือของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญสาขาต่างๆ
- ระบบคัดหมาย
- เจ้าหน้าที่ที่ผ่านการฝึกอบรม
- ศูนย์/ทีมการสนับสนุนการจัดการตนเอง
- คู่มือการสนับสนุนการจัดการตนเองตามมาตรฐานกำหนด

ปัจจัยนำเข้า

ผู้รับบริการ

- การปฏิบัติดูแลที่เหมาะสมกับโรค/การป้องกันโรค
- ลักษณะของผู้รับบริการและทักษะการจัดการตนเอง
- ตัวชี้วัดสุขภาวะของผู้รับบริการ
- ความพึงพอใจในบริการ

ผลลัพธ์

- การจัดทำเอกสารบันทึกการดูแลและการติดตาม
- การดูแลต่อเนื่อง โดยใช้กระบวนการ การวางแผน การปฏิบัติ การเรียนรู้และติดตามอย่างเป็นระบบ
- การดูแลแบบผู้รับบริการเป็นศูนย์กลางและปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้และผู้รับบริการเป็นแบบมีส่วนร่วมในการตัดสินทางคลินิก
- กำหนดตัวชี้วัดและติดตามการดำเนินการ

กระบวนการ

ส่วนที่ 1 การสรุปเรื่องมูลสำคัญของการคูแลผู้รับบริการรายบุคคล

1. ท่านดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลที่ใช้ในการประเมินและติดตามผลรายบุคคลเป็นระยะ ในร่องพฤติกรรม เสียง ทั้งลักษณะพฤติกรรม ทักษะและอุปสรรคในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การใช้แหล่งประโยชน์ในชุมชน ที่จะสนับสนุนการจัดการตนเอง หรือไม่ อย่างไร (แสดงข้อมูลต่างๆ ที่เก็บ ลักษณะการเก็บ การตรวจสอบ ความถูกต้องของข้อมูล การใช้ข้อมูลมาเป็นแนวทางการให้การคุ้มครองและการติดตามผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม)

2. ในการปฏิบัติงานดูแลผู้รับบริการโรคเบ้าหวาน ความดันโลหิตสูง และโรคหลอดเลือดหัวใจ เพื่อการสนับสนุนการจัดการตนเอง ท่านได้ดำเนินการในเรื่องต่างๆ เหล่านี้ หรือไม่ อย่างไร (อธิบายรายละเอียดการดำเนินงาน ด้านนี้ชี้วัดผลการปฏิบัติ ระยะเวลาการติดตาม)

- 2.1. การประเมินพฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคเบ้าหวาน ความดันโลหิตสูง และโรคหลอดเลือดหัวใจ รายบุคคล
- 2.2. การมีส่วนร่วมของผู้รับบริการ การดูแลแบบผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง
- 2.3. การสนับสนุนทางสังคม
- 2.4. การใช้กระบวนการทางจิตสังคม (การสร้างความเชื่อมั่นในสมรรถนะตนเอง การจูงใจ การตระหนัความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การค้นหาประโยชน์และอุปสรรคในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เป็นต้น)
- 2.5. นัดหมายการดูแลผู้รับบริการโรคเบ้าหวาน ความดันโลหิตสูง และโรคหลอดเลือดหัวใจ

ส่วนที่ 3 การประเมินสถานการณ์การให้ดูแลเพื่อสนับสนุนการจัดการตนเอง

คำชี้แจง : โปรดตอบคำถามต่อไปนี้ที่ตรงกับความรู้สึกและประสบการณ์ของท่านมากที่สุด

ระบบปฏิบัติการการสนับสนุนการจัดการตนเอง

องค์ประกอบ	ระดับ 0	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	ระดับ 4
ระบบเอกสาร เอกสาร.	ไม่มีระบบ เอกสาร.	<ul style="list-style-type: none"> - มีเอกสาร ความรู้เกี่ยวกับ โรค และปัจจัย เสี่ยงจากให้ผู้ รับบริการ - เอกสารแยก ออกจากแฟ้ม ข้อมูลทาง คลินิกตามปกติ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีเอกสาร การประเมิน <u>พฤติกรรมเสี่ยง</u> <u>แล้ววิเคราะห์ของ</u> ผู้รับบริการ แต่ละราย แต่ยัง ไม่ได้นำมาเป็น แนวทางการ ดูแลตามปกติ ทุกราย - เอกสารแยก ออกจากแฟ้ม ข้อมูลทางคลินิก ตามปกติ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีเอกสาร การประเมินใน ระดับ 2 และติดตาม ผลทั้งหมดอยู่ใน แบบฟอร์ม มาตรฐานการดูแล ตามปกติ - ข้อมูลยังขาดการ เชื่อมโยงกับ แผนการบำบัด รักษาและการ ติดตามผล 	<ul style="list-style-type: none"> - มีระบบเอกสาร การประเมิน การให้การดูแล การติดตามความ ก้าวหน้าของการ จัดการตนเองใน ผู้รับบริการ - ข้อมูลยังขาดการ แต่ละราย ใน แบบฟอร์ม มาตรฐาน - เชื่อมโยงระหว่าง แผนการบำบัด รักษาของผู้รับ บริการกับการ สนับสนุนการ จัดการตนเอง

องค์ประกอบ	ระดับ 0	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	ระดับ 4
การให้การสนับสนุนการดูแลให้เป็นมาตรฐาน	ไม่จัดทำเอกสาร มาตรฐาน การดูแลให้การดูแลให้ที่มีคุณภาพ	-จัดทำเอกสาร มาตรฐานการดูแลให้มาตรฐาน เชิงประจักษ์ -จัดให้มีการประชุมหรืออบรมที่เป็นประโยชน์จากผู้เชี่ยวชาญ เป็นระยะ	-เอกสาร มาตรฐานที่นำมาใช้ในการดูแลตามปกติ -จัดอบรมให้บุคลากรในองค์กร มีทั้งความรู้และทักษะเฉพาะใน การสื่อสารและพัฒนาศักยภาพผู้รับบริการในการจัดการตนของตามมาตรฐาน	-จัดอบรม บุคลากรในองค์กรที่มีทักษะความรู้และทักษะเฉพาะตามที่กำหนดให้สามารถถ่ายทอดความรู้และทักษะให้ผู้รับบริการวางแผนในการแก้ปัญหาและกำหนดเป้าหมายและการปฏิบัติได้	-จัดให้บุคลากร ในองค์กรที่มีทักษะเฉพาะเข้าร่วมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในองค์กรเป็นระยะ -กำหนดและดำเนินการทบทวน มาตรฐานเป็นระยะอย่างต่อเนื่องร่วมกับการประเมินมาตรฐาน ในการปฏิบัติทางคลินิกเป็นระยะๆ
การประเมินความต้องการเกี่ยวกับการจัดการตนของผู้รับบริการในแต่ละรายบุคคล	ไม่ได้ทำ	-ยังไม่เป็น มาตรฐาน การประเมินยังไม่ทั่วถึง เลือกประเมินเฉพาะกลุ่ม -การประเมิน ยังไม่ทำสม่ำเสมอ -ยังไม่ครอบคลุมการประเมินร่วบทุกการจัดการตนของส่วนใหญ่	-เป็นมาตรฐาน คือการคัดเลือกการประเมินเป็นกลุ่ม ตามความจำเป็น เร่งด่วนทางคลินิก -การประเมินครอบคลุมความต้องการความรู้ อุปสรรค ทักษะ ความชอบส่วนบุคคล รูปแบบการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ ประจำการ ของผู้รับบริการ ที่เข้มข้น อุปสรรค ทรัพยากร และความชอบการเรียนรู้	-เป็นมาตรฐาน ครอบคลุมผู้รับบริการและมีการประเมินที่สำคัญที่กำหนด จุดประสงค์เบื้องต้น นำไปสู่เรื่องการประเมินความรู้ใน การจัดการตนของผู้รับบริการ ที่เข้มข้น อุปสรรค ทรัพยากร และความชอบการเรียนรู้	-เป็นมาตรฐาน ครอบคลุมผู้รับบริการและมีเอกสารประกอบ -เป็นการรวมส่วนของการวางแผนการดูแลผู้รับบริการโดยร่วม บริการและมีผลสรุปเป็นเอกสาร -ประเมินข้อย่างเป็นระบบ -ข้อมูลที่ประเมินได้ถูกนำไปใช้เป็นประโยชน์สำหรับการวางแผนการดูแลกับผู้รับบริการ

องค์ประกอบ	ระดับ 0	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	ระดับ 4
การสื่อสาร โดยยึดผู้รับ บริการเป็น ศูนย์กลาง	ไม่ได้ปฏิบัติ อย่าง สม่ำเสมอ	เข้ารับการอบรม การสื่อสาร เฉพาะแต่ยัง ไม่สามารถนำ มาใช้ในการ ดูแลตามปกติ	เข้าอบรมและมี การพัฒนาทักษะ [*] ในการสื่อสารใน การดูแลผู้รับ [*] บริการตาม ปกติในบาง โอกาส	- เข้าอบรมและมี การพัฒนาทักษะ [*] ในการสื่อสาร ในการดูแล ผู้รับบริการ ตามปกติ - ยังขาดการ ประเมินผล การดูแลอย่าง เป็นระบบ	- เข้าอบรมและมี การพัฒนาทักษะ [*] ในการสื่อสาร ในการดูแลผู้รับ [*] บริการตามปกติ อย่างต่อเนื่อง - มีเอกสารการ ประเมินความ คิดเห็นของผู้รับ บริการในการดูแล โดยยึดผู้รับบริการ เป็นศูนย์กลางใน การดูแลตามปกติ สม่ำเสมอ และ ครอบคลุมการดูแล อย่างน้อย 80%
การดูแลเพื่อ [*] ส่งเสริมความ เชื่อมั่นใน สมรรถนะ ตนเองเพื่อ [*] การจัดการ ตนเองของ ผู้รับบริการ	ไม่ได้ปฏิบัติ อย่าง สม่ำเสมอ	มีการกำหนด แนวทางการ แก้ไขปัญหา/ อุปสรรคการ จัดการตนเอง ในรายที่เป็น [*] ปัญหาเป็น [*] ลายลักษณ์- อักษร	มีการประเมิน ปัญหาในการ จัดการตนเองและ ความเชื่อมั่นใน สมรรถนะตนเอง เพื่อการจัดการ ตนเองของผู้รับ [*] บริการ เพื่อนำมา [*] กำหนดแนวทาง การแก้ไขใน [*] แต่ละราย น้อยกว่า 50%	มีการประเมิน ปัญหาในการ จัดการตนเอง และความเชื่อมั่น [*] ในสมรรถนะตนเอง ในการจัดการ ตนเองของผู้รับ [*] บริการ เพื่อนำมา [*] กำหนดแนวทาง การดูแลในแต่ละ [*] ราย น้อยกว่า 80%	มีการประเมิน ปัญหาในการ จัดการตนเองและ ความเชื่อมั่น [*] ในสมรรถนะตนเอง ในการจัดการ ตนเองของผู้รับ [*] บริการ เพื่อนำมา [*] กำหนดแนวทาง การจัดการตนเอง ในแต่ละราย อย่าง น้อย 80%

องค์ประกอบ	ระดับ 0	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	ระดับ 4
การสนับสนุนทางสังคม	ไม่ได้ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ	จัดให้เป็นกรณีพิเศษแก่ผู้รับบริการและครอบครัวที่มีปัญหาเฉพาะราย	จัดโครงการให้มีกลุ่มเพื่อนและกิจกรรมเข้ากลุ่มรวมทั้งจัดโปรแกรมเพื่อให้คำปรึกษาตามโอกาสและงบประมาณ	กำหนดไว้อย่างเป็นระบบให้ปฏิบัติเป็นหน้าที่ประจำในเรื่องการจัดกลุ่มเพื่อน การเข้ากลุ่มและการจัดโปรแกรมเพื่อให้คำปรึกษา	กำหนดไว้อย่างเป็นระบบและให้ปฏิบัติเป็นหน้าที่ประจำในการให้คำปรึกษา และมีการประเมินผลอย่างเป็นระบบ
การสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเดี่ยว	ไม่สามารถจัดได้	สนับสนุนโดยการแจกเอกสารให้คำแนะนำและข้อมูลต่างๆ	จัดเป็นโครงการ เช่น การเข้าค่าย การจัดนัดพบกลุ่มผู้รับบริการ เป็นระยะ แต่ยังไม่เข้าสู่การดูแลตามปกติ	มีความพร้อมและมั่นใจในการสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้รับบริการน้อยกว่า 80% และถือเป็นส่วนหนึ่งของงานประจำแต่ยังขาดระบบการติดตามในระยะยาว	มีความพร้อมและมั่นใจในการสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้รับบริการมากกว่า 80% และถือเป็นส่วนหนึ่งของงานประจำและมีการติดตามอย่างน้อยหลังการดูแลมากกว่า 6 เดือน
มีผู้ช่วยงานพิเศษด้านการปรับปรุงการดูแลผู้รับบริการเบื้องต้น	ไม่มี	เบื้องต้นจัดให้กับผู้รับบริการเดิมที่ส่งตัวมารับบริการ	จัดโดยให้ผู้บริหารส่งเสริมความสามารถในการกำหนดภาพรวมของระบบไปสู่แนวปฏิบัติของงานประจำ	มีผู้เชี่ยวชาญพิเศษในด้านการบริหารและจัดการฝึกอบรมคณะทำงาน	มีผู้เชี่ยวชาญพิเศษในการปรับปรุงการดูแลผู้รับบริการ

องค์ประกอบ	ระดับ 0	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	ระดับ 4
การพัฒนา คุณภาพการ ดูแลการ สนับสนุนการ จัดการตนเอง	ไม่มี	มีการจัดวาง ระบบข้อมูลให้ ผู้ดูแลในทีม สามารถเข้าถึง แต่ยังไม่มีการ ควบคุมคุณภาพ การดูแลในการ ปฏิบัติงาน ตามปกติ	มีการพัฒนา อย่างต่อเนื่อง โดยทีมผู้รับ ^{ผู้รับผิดชอบ} จัดทำ ระบบการตรวจสอบ คุณภาพเพื่อ ^{ระบบการตรวจสอบ} ประเมินแนวโน้ม ^{ประเมินแนวโน้ม} และความสำเร็จ ^{และความสำเร็จ} ตามเป้าหมายใน ^{ตามเป้าหมายใน} ระยะสั้นและยาว ^{ระยะสั้นและยาว} อย่างไร และการ ^{อย่างไร} พัฒนาคุณภาพ ^{พัฒนาคุณภาพ} เป็นแนวทาง ^{เป็นแนวทาง} ภาคส่วน ^{ภาคส่วน}	มีการพัฒนาอย่าง ^{มีการพัฒนาอย่าง} ต่อเนื่อง โดยทีม ^{ต่อเนื่อง โดยทีม} ผู้รับผิดชอบ จัดทำ ^{ผู้รับผิดชอบ จัดทำ} ระบบการตรวจสอบ ^{ระบบการตรวจสอบ} คุณภาพเพื่อ ^{คุณภาพเพื่อ} ประเมินแนวโน้ม ^{ประเมินแนวโน้ม} และความสำเร็จ ^{และความสำเร็จ} ตามเป้าหมาย ^{ตามเป้าหมาย} ในภาพรวมของ ^{ในภาพรวมของ} การดูแล ^{การดูแล} แต่ยังไม่มี ^{แต่ยังไม่มี} ระบบการติดตาม ^{ระบบการติดตาม} รายบุคคลว่าได้ตาม ^{รายบุคคลว่าได้ตาม} เป้าหมายในระยะ ^{เป้าหมายในระยะ} สั้นและยาวอย่างไร ^{สั้นและยาวอย่างไร}	มีการจัดทำ ^{มีการจัดทำ} ทะเบียนผู้รับ ^{ทะเบียนผู้รับ} บริการที่สามารถ ^{บริการที่สามารถ} เข้าถึงและประเมิน ^{เข้าถึงและประเมิน} ตัวชี้วัดคุณภาพได้ ^{ตัวชี้วัดคุณภาพได้} ทั้งในระยะสั้นและ ^{ทั้งในระยะสั้นและ} ระยะยาว พร้อมมี ^{ระยะยาว พร้อมมี} การตรวจสอบ ^{การตรวจสอบ} ความเที่ยงตรงของ ^{ความเที่ยงตรงของ} คุณภาพเป็นระยะ ^{คุณภาพเป็นระยะ} ด้วยวิธีการที่เป็น ^{ด้วยวิธีการที่เป็น} มาตรฐานและมี ^{มาตรฐานและมี} การลอกเปลี่ยน ^{การลอกเปลี่ยน} เรียนรู้ในกลุ่มที่ ^{เรียนรู้ในกลุ่มที่} ปฏิบัติงานอย่าง ^{ปฏิบัติงานอย่าง} สม่ำเสมอ ^{สม่ำเสมอ}
การให้ข้อมูล ^{การให้ข้อมูล} ผู้รับบริการ ^{ผู้รับบริการ} เกี่ยวกับแนว ^{เกี่ยวกับแนว} ทางปฏิบัติใน ^{ทางปฏิบัติใน} การดูแล ^{การดูแล} ตนเอง ^{ตนเอง}	ไม่ได้ทำ ^{ไม่ได้ทำ} แนวทาง ^{แนวทาง} ปฏิบัติ ^{ปฏิบัติ}	จะทำเมื่อมีการ ^{จะทำเมื่อมีการ} กำหนดจากทีม ^{กำหนดจากทีม} บริหารหรือจัด ^{บริหารหรือจัด} ทำผ่านระบบ ^{ทำผ่านระบบ} สามารถชน ^{สามารถชน}	จัดทำแบบเป็น ^{จัดทำแบบเป็น} กลุ่ม โดยการให้ ^{กลุ่ม โดยการให้} ความรู้และ ^{ความรู้และ} ฝึกทักษะ ตาม ^{ฝึกทักษะ ตาม} ตารางที่ผู้ให้บริการ ^{ตารางที่ผู้ให้บริการ} กำหนด ^{กำหนด}	จัดทำสื่อให้ ^{จัดทำสื่อให้} ความรู้แก่ผู้รับ ^{ความรู้แก่ผู้รับ} บริการ เนื้หา ^{บริการ เนื้หา} ในการแนะนำ ^{ในการแนะนำ} ปฏิบัติและครั้ง ^{ปฏิบัติและครั้ง} จัดเป็นทางเลือก ^{จัดเป็นทางเลือก} ให้แก่ผู้รับบริการ ^{ให้แก่ผู้รับบริการ} ที่มีความสนใจ ^{ที่มีความสนใจ}	มีการพัฒนาสื่อ ^{มีการพัฒนาสื่อ} พิเศษสำหรับผู้รับ ^{พิเศษสำหรับผู้รับ} บริการ ซึ่งกำหนด ^{บริการ ซึ่งกำหนด} บทบาทและแนว ^{บทบาทและแนว} ทางปฏิบัติที่ ^{ทางปฏิบัติที่} ประสบความสำเร็จ ^{ประสบความสำเร็จ} ให้สำหรับผู้รับ ^{ให้สำหรับผู้รับ} บริการทุกคนรวม ^{บริการทุกคนรวม} ทั้งมีการประเมิน ^{ทั้งมีการประเมิน} ผลอย่างสม่ำเสมอ ^{ผลอย่างสม่ำเสมอ} และมีการสอน ^{และมีการสอน} แทรกเรื่องวิธี ^{แทรกเรื่องวิธี} ป้องกันและ ^{ป้องกันและ} สนับสนุนให้ผู้รับ ^{สนับสนุนให้ผู้รับ} บริการใส่ใจในการ ^{บริการใส่ใจในการ} ดูแลตนเอง ^{ดูแลตนเอง}

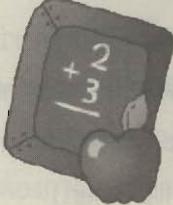
องค์ประกอบ	ระดับ 0	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	ระดับ 4
การติดตามผลและแผนการเยี่ยมผู้รับบริการ	ไม่ใช่	ไม่มีแนวทางปฏิบัติขึ้นกับผู้จัดโครงการ/กิจกรรมที่มีผู้ดูแลเป็นผู้กำหนด	กำหนดตารางกิจกรรมการสนับสนุนการจัดการตนเองตามแนวทางปฏิบัติแต่ปฏิบัติเป็นบางโอกาสเฉพาะผู้รับบริการที่มีปัญหา	มีคณะกรรมการที่ปฏิบัติตามอย่างยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนรูปแบบการนัดโดยคำนึงถึงประโยชน์และบริบทของผู้รับบริการ	จัดตามความต้องการของผู้รับบริการด้วยวิธีการที่หลากหลาย (โทรศัพท์ จดหมาย การเยี่ยมบ้าน) และมีการติดตามผลในระยะยาว
ความต่อเนื่อง	ไม่มีการจัดการเชื่อมโยงงานที่เกี่ยวข้อง	ไม่มีเอกสารกำหนดการเชื่อมโยง แต่มีการติดต่อสื่อสารของเจ้าหน้าที่แหล่งบุคคลในกลุ่มที่มีผู้ดูแลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแต่ยังไม่มีข้อกำหนดชัดเจนในการปฏิบัติ	มีการวางแผนการระหว่างงานที่ระหว่างทีมผู้ดูแลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแต่ยังไม่มีแพทช์เฉพาะทางในการปฏิบัติ	มีการจัดลำดับการทำงาน ระหว่างผู้ให้การดูแลเบื้องต้นกับแพทช์เฉพาะทาง และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องแต่ยังไม่เข้าสู่การดำเนินการที่เป็นระบบในระบบการดูแลตามปกติ	มีการจัดลำดับงานชัดเจนในการเชื่อมโยงการดูแลและมีความร่วมมือระหว่างผู้ดูแลเบื้องต้น แพทช์เฉพาะทาง และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องในกระบวนการสนับสนุน การจัดการตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบ	ระดับ 0	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	ระดับ 4
ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผู้รับบริการ	ไม่ได้จัดทำ	มีรายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับชื่อ การวินิจฉัยโรค ข้อมูลการติดต่อที่มีการระบุเวลาติดต่อครั้งสุดท้าย ทั้งที่เป็นเอกสารและจัดเก็บในระบบคอมพิวเตอร์	มีการใช้แบบประเมินความสามารถในการจัดการตนเอง แต่ยังไม่มีการประเมินบริบทเพื่อนำมาเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะผู้รับบริการในการจัดการตนเอง	มีการประเมินอย่างเป็นระบบและมีการจัดทำแนวปฏิบัติตามมาตรฐานสำหรับกลุ่มผู้รับบริการ	จัดทำระบบข้อมูลผู้รับบริการเพื่อใช้ในการประมวลกิจกรรมต่างๆ ในการสนับสนุนการจัดการตนเองสำหรับกลุ่มผู้รับบริการในการพับผู้รับบริการเป็นรายบุคคล ที่ผ่านกับระบบการคูณตามปกติและมีการส่งต่อข้อมูลไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ความยั่งยืน	ยังไม่มีการประเมินผลในระยะยาว	-มีนโยบายเริ่มดำเนินการในเรื่องการสนับสนุนการจัดการตนเอง -ยังไม่ติดตามประเมินผลระยะยาว	- มีแผนดำเนินงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้องที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ สม่ำเสมอ - การจัดบริการเป็นไปตามนโยบายเป็นครั้งๆ ไป การติดตามประเมินผลน้อยกว่า 6 เดือน	-การบริการสนับสนุนการจัดการตนเอง เป็นการคูณและมีการประเมินผู้รับบริการเป็นระยะ -ผลการประเมินเกิดประสิทธิภาพของตัวชี้วัดมากกว่า 80% ตามการประเมิน ความรู้ พฤติกรรม และ สุขภาวะ และองค์กร	-การสนับสนุนการจัดการตนเองเป็นงานประจำที่ปฏิบัติและมีการประเมินผู้รับบริการเป็นระยะ -ผลการประเมินเกิดประสิทธิภาพของตัวชี้วัดมากกว่า 80% ตามการประเมิน ความรู้ พฤติกรรม และ สุขภาวะ และองค์กร -ยังมีกิจกรรมอย่างต่อเนื่องมากกว่า 80% -ผู้รับบริการมากกว่า 80% สามารถเข้าถึงแหล่งการพัฒนา การจัดการตนเองได้

ในภาพรวม ผลการปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดการตนเองสำหรับพฤติกรรมเหล่านี้ อญี่ ในระดับใด

	ยังไม่ทำ / ยังไม่ประเมินผล การดำเนินการ	ผลการปรับเปลี่ยน พฤติกรรมได้ เปรียบเทียบก่อนและ หลังโครงการ น้อยกว่า 3 เดือน	เกิดการ ปรับเปลี่ยน พฤติกรรม ได้น้อยกว่า 50% จากการ ติดตาม 3- 6 เดือน	เกิดการปรับเปลี่ยน พฤติกรรมได้ 50-70% จากการ ติดตาม 3- 6 เดือน	เกิดการ ปรับเปลี่ยน พฤติกรรม ได้มากกว่า 70% จากการ ติดตามนานกว่า 6 เดือน
บุตรี	ระดับ 0	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	ระดับ 4
การเคลื่อนไหว ออกแรง / ออกกำลังกาย	ระดับ 0	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	ระดับ 4
การบริโภค อาหาร	ระดับ 0	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	ระดับ 4
การปฏิบัติตาม แผนการรักษา	ระดับ 0	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	ระดับ 4
การจัดการ ความเครียด	ระดับ 0	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	ระดับ 4

แบบให้คะแนน

ในแต่ละระดับคะแนนเป็นความคิดส่วนตัว ท่านสามารถปรับคะแนนของท่านเพิ่มหรือลด ขึ้นอยู่กับว่า ตรงกับเกณฑ์ของท่านเท่าไร และสอดคล้องกับท่านเท่าไร หลังจากสมาชิกของทีมตอบความคิดเห็นของแต่ละ คนเรียบร้อยแล้ว ให้ดำเนินการรวมคะแนนจากทุกคำตอบ และคำนวณคะแนนรวมและคะแนนเฉลี่ยนำมา เข้ากับกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (อาจจะเขียนคะแนนของแต่ละคำ답นบนกระดานหรือ flip chart)

ความเข้าใจ และเหตุผลที่ให้คะแนน โดยไม่ควรให้ความสนใจหรือตัดสินว่าใครถูกใครผิด แต่ให้สนใจ ว่าทำอะไรจึงมีการให้คะแนนแตกต่างกัน และให้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม หรือผลลัพธ์ที่ได้ดำเนิน การมาแล้วที่เป็นเหตุผลของการเลือกอันดับคะแนน หลังจากนั้นให้กลุ่มร่วมกันตอบคำถาม 5 ข้อ ในกระดาษ เปลาที่แจกให้ ตามที่ทีมเห็นว่าสามารถนำไปวางแผนสูงระดับที่สูงกว่าได้

การสนับสนุนขององค์กร

คะแนนรวม.....คะแนน คะแนนเฉลี่ย.....คะแนน

การสนับสนุนการดูแลผู้รับบริการรายบุคคล

คะแนนรวม.....คะแนน คะแนนเฉลี่ย.....คะแนน

การให้ระดับ มี 5 ระดับ : ดังนี้

- ระดับที่ 1 การดำเนินการน้อยมาก	คะแนนเฉลี่ย 0 - 0.49
- ระดับที่ 2 การดำเนินการมีเพียงบางส่วน	คะแนนเฉลี่ย 1.5 - 2.49
- ระดับที่ 4 การดำเนินการมีการเชื่อมโยงเข้าสู่การดูแลตามปกติบางส่วน	คะแนนเฉลี่ย 2.5 - 3.49
- ระดับที่ 5 มีระบบที่สมบูรณ์แข็งแกร่งผ่านการดูแลและติดตามอย่างเป็นระบบ	คะแนนเฉลี่ย 3.5 - 4.0

การวางแผนดำเนินการ

เมื่อได้ข้อสรุปการประเมินตนเองที่เป็นความคิดเห็นของกลุ่มแล้ว ท่านคิดว่าองค์กรของท่านจะกำหนดแนวทางการพัฒนาในการดำเนินการระบบสนับสนุนการจัดการตนเอง ท่านสามารถใช้แนวคิดมาในการพูดคุยดังตัวอย่างค่าตามต่อไปนี้ แนวทางคิดมาเป็นแนวทางการวิเคราะห์สถานการณ์ที่เป็นอยู่และสิ่งที่เป็นปัจจัยที่ต้องการ กระบวนการที่จะปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและการมองอุปสรรคที่อาจขัดขวางองค์กรของท่านสู่การบรรลุเป้าหมาย และการประเมินประสิทธิผลของการลงทุนการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ซึ่งเป็นแนวทางเดียวกัน การสนับสนุนการจัดการตนเองที่ท่านจะดำเนินการในผู้รับบริการกลุ่มเป้าหมายของท่าน

ค่าตามในการประชุมกตุ่ม :

- 1) ท่านคิดว่าองค์กรของท่านควรดำเนินการพัฒนาอะไรเพื่อสนับสนุนให้ผู้รับบริการสามารถจัดการตนเองได้ (กลุ่มอาจสรุปสิ่งที่ต้องทำออกเป็นหลักประเด็น ขอให้ดำเนินการจัดลำดับความสำคัญของประเด็นดังกล่าวเพื่อเป็นแนวทางการวางแผนพัฒนา)

ประเด็นการพัฒนา	เป้าหมาย
จัดลำดับความสำคัญ	(ควรเฉพาะกับปัญหา วัดประเมินได้ เห็นแนวทางการปฏิบัติบรรลุเป้าได้ในความเป็นจริง กำหนดระยะเวลา)

- 2) ขั้นตอนที่จะนำพาท่านไปสู่เป้าหมาย ประกอบด้วยอะไรบ้าง
- 3) อะไรที่จะช่วยให้ท่านสามารถบรรลุเป้าหมายในข้อ 1 ได้
- 4) อะไรที่จะเป็นอุปสรรคทำให้ท่านไม่สามารถบรรลุเป้าหมายในข้อ 1 ได้
- 5) อะไรคือผลลัพธ์ที่ท่านต้องการเห็นจากการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้

ເວັກສາດວິບສິບ

1. Bonomi AE., Wagner EH., et al.. Assessment of chronic illness care (ACIC): a practical tool to measure quality improvement. *Health Service Research*. 2002; 37(3): 791-820.
2. Brownson CA, Miller D, Crespo R, Neuner S, Thompson JC, Wall JC, Emont S, Fazzone P, Fisher EB, Glasgow RE. Development and Use of a Quality Improvement Tool to Assess Self-Management Support in Primary Care. *Joint Commission Journal on Quality and Patient Safety*. 2007; 33(7): 408-16.
3. Shetty G, Brownson CA. Characteristics of Organizational Resources and Supports for Self Management in Primary Care. *The Diabetes Educator*. 2007; 33(Suppl 6): 185 -192.
4. Glasgow RE, Strycker LA, Toobert DJ, Eakin E. A social-ecologic approach to assessing support for disease self-management: The chronic illness resources survey. *Journal of Behavioral Medicine*. 2000; 23(6): 559-83.
5. Glasgow RE, Toobert DJ, Barrera M, Jr., Strycker LA. Assessment of problem-solving: a key to successful diabetes self-management. *Journal of Behavioral Medicine*. 2004; 27(5): 477-90.
6. Warsi A, Wang PS, LaValley MP, Avorn J, Solomon DH. Self-management education programs in chronic disease - A systematic review and methodological critique of the literature. *Archives of Internal Medicine*. 2004; 164(15): 1641-9.
7. Norris SL, Engelgau MM, Narayan KMV. Effectiveness of self-management training in type 2 diabetes: A systematic review of randomized controlled trials. *Diabetes Care*. 2001; 24: 561-87.
8. Lorig KR, Holman H. Self-management education: history, definition, outcomes, and mechanisms. *Annals Of Behavioral Medicine: A Publication of The Society of Behavioral Medicine*. 2003; 26(1): 1-7.
9. Lenz M, Steckelberg A, Richter B, M?hlhauser I. Meta-analysis does not allow appraisal of complex interventions in diabetes and hypertension self-management: a methodological review. *Diabetologia*. 2007; 50(7): 1375-83.
10. Leeman J. Interventions to Improve Diabetes Self-management: Utility and Relevance for Practice. *The Diabetes Educator*. 2006; 32: 571.

กิมวิจัย

ผศ.ดร.นภพ วนิชย์กุล	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
นพ.สมเกียรติ โพธิสัตย์	สถาบันวิจัยและประเมินเทคโนโลยีทางการแพทย์ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
พญ.นายศรี สุพรศิลป์ชัย	กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
พญ.สุพัตรา ศรีวนิชชากุล	สถาบันวิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข
ศ.พญ.วรรณี นิธيانันท์	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
พญ.ณภากุล ใจจนสุวัสด	สถาบันวิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข
นพ.กฤษ ลือทองอิน	สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

เครื่องมือประเมิน
ระบบสนับสนุนการจัดการตนเอง
สำหรับโรคหลอดเลือดหัวใจ เบาหวาน และความดันโลหิตสูง

โครงการนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากแผนงานร่วมสร้างเสริมสุขภาพกับระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า (พรส.)
เพื่อสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

จัดพิมพ์โดย สถาบันวิจัยและประเมินเทคโนโลยีทางการแพทย์ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข